

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Jak prožívají menstruaci ženy z ženských kruhů a ženy mimo ně

Autorka práce: Bc. Natálie Fousková

Vedoucí DP: PhDr. Hana Valentová

Oponent DP: PhDr. Pavla Presslerová, Ph.D.

Hodnocená diplomová práce se věnuje tématu, které je pravidelnou, cyklickou součástí života žen po celou dobu jejich plodnosti. Ovlivňuje jejich jednání, prožívání, plánování, emoční sféru, intimitu i praktický život. Zasahuje do partnerských vztahů a velkou roli má i z hlediska koncepčního, reprodukčního života žen. Jde o téma, které je z hlediska tematického vymezení interdisciplinární a psychologie může přinést velmi zajímavé podněty k reflexi identity z genderového hlediska. Studentka si vybrala téma sice velmi běžné, týkající se vysokého podílu populace, přesto vysoce intimní, důvěrné, někdy i tabuizované.

Diplomová práce dodržuje standardní členění, kdy je nejprve představena teoreticko – přehledová část a následně jsou analyzovány výsledky vlastního výzkumného šetření. Cíle práce jsou explicitně vyjádřeny v úvodu práce je k nim postupně v textu směřováno. Úvodní přehledové kapitoly umožňují čtenáři kvalitní orientaci a seznámení se s problematikou. Zvolené kapitoly jsou logické, přehledné, ctí provázanost s empirickou částí. Autorka aktivně komunikuje se čtenářem, snaží se své jednotlivé kroky a postupy odůvodnit. Poukazuje na marginalitu tématu v odborné psychologické literatuře, s čímž lze souhlasit, přesto se domnívám, že autorka mohla svou rešerši zaměřit například i na psychoanalytické koreláty menstruace (viz např. rozbor pohádky o Červené Karkulce – Bettelheim, Fromm, Stern, aj.), dále je možné čerpat i z etnografických či kulturně antropologických zdrojů). Studentka zvolila postup, kdy se opírá zejména o 2 relevantní zdroje, které analyzuje a srovnává detailněji, než je obvyklé.

Z hlediska formy autorka místy obratně balancuje na tenké hranici akademické a populárně naučné dikce. Jednak to bylo dáno používáním ich formy, osobní zkušeností, formou citování odkazů do poznámek pod čarou (tedy nepoužívání „standardního“ odkazování na autora a rok, případně stranu) přímo v textu, tak i některými verbálními obraty. Vždy, když jsem měla pocit, že forma opouští akademický styl (např. v metodologické pasáži – „sháněla jsem“ , apod.), tak se velmi rychle vrátila k odbornému stylu textu. Jako slabší pasáž považuji kapitolu č. 4. o ženských kruzích. Jakkoli lze pochopit, že autorka nenašla dostatek relevantních zdrojů o tomto fenoménu ženského skupinového setkávání, nepovažuji za příliš šťastné řešení akcentovat v této části získaná data od respondentek (s. 30-34). Teoretická východiska mohla být obohacena i o téma identity ženy.

Bibliografické zdroje nejsou sice nijak rozsáhlé, ale studentka tuto skutečnost v textu sama přiznává a argumentuje originalitou zvoleného tématu v rámci psychologických výzkumů. Pro případné další nakládání s prací (např. článek do recenzovaného časopisu) doporučuji zpracovat více teoretických zdrojů vztahujících se k psychologickým významům menstruačního cyklu. Pro praktické účely a oslovení širšího spektra čtenářů lze ocenit i

analýzu „ženské“ literatury týkající se reflexe ženské identity i dalších zdrojů informací (dokumenty, filmy).

K metodologii nemám výhrady. Autorka zvolila kvalitativní design výzkumu, vybrala adekvátní metodu sběru dat (strukturovaný rozhovor), výběr výzkumného vzorku řádně odůvodnila a zvolila i jednoznačná kritéria zařazení respondentek do výzkumného vzorku (dospělé ženy s pravidelnou menstruací bez aktuálního užívání hormonálních antikoncepčních prostředků, jež mají dle mnoha studií vliv na ovulaci i prožívání celého menstruačního cyklu). Studie se nakonec účastnilo 10 žen, pro komparativní účely měla polovina účastnic zkušenost s tzv. ženskými kruhy.

Formu prezentace a interpretace dat považuji za zdařilou. Data studentka vytěžila bohatě, jednotlivé kategorie jsou nasyceny. Zajímavá témata, která v práci zazněla a se kterými by se dalo pracovat do hloubky ohledně interpretace a psychologických teorií, pro mne byla například kategorie menstruace jako norma a konstrukty (zejména tabuizace) které se k jejímu přijímání či odmítání váží. Celé empirická část působí kompaktně, uceleně, data jsou prezentována přesvědčivě, interpretace je poctivá. Práce nese výrazný autorský přínos, studentce se povedlo učinit hloubkovou sondu do prožívání menstruace a hodnocení těchto prožitků samotnými informátorkami. V diskuzi autorka přiměřeně reflektuje slabá místa své práce, navrhuje další možná směřování výzkumu, své závěry diskutuje se srovnatelnými studiemi. Formulované cíle diplomové práce se autorce povedly naplnit, výzkumné otázky jsou vhodně zvolené a v textu je k nim opakovaně odkazováno.

Předložená práce naplňuje parametry pro daný typ absolventské práce, je dodržen požadovaný rozsah textu a obsahuje veškeré povinné součásti práce. Z jazykového hlediska jsem neshledala závažné nedostatky, stylisticky je text přiměřený, čtivý, jazykovou korekturu studentka provedla náležitě.

Diplomovou práci Natálie Fouskové doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 24.8.2017

PhDr. Pavla Presslerová, Ph.D.